

## **Prin ochiul Celuilalt**

Lucrarea analizează romanul lui Mihail Sadoveanu, *Noaptea de sânziene*, din punctul de vedere al unei noi forme de aculturație, prin reflectarea livrescă a procesului de contaminare culturală, în primul rând prin tehnologia industrială. Inginerul francez Bernard intră în contact cu locuitorii unei Moldove latino-orientale, relație intermediată de prințul Mavrocosti, interesat inițial în exploatarea uneia dintre proprietățile sale, pădurea Borzei. Două moduri de gândire – unul pragmatic (cel al inginerului francez), altul cu rădăcini mitice adânci (al populației autohtone) – intră într-un conflict tacit pentru că elementele societății moderne de la începutul secolului XX sunt văzute ca o amenințare a structurii unui spațiu idilic, unde percepția Străinului, care, la rândul său, consideră că se află la granița barbariei, este asociată cu agresiunea. Romanul lui Mihail Sadoveanu este spațiul confruntării și al sintezei dintre Eu și Celălți, dintre rațional și irațional în perioada expansiunii industriale dintre cele două războaie mondiale.

Text expeditat, încă nepublicat

## **Matrix Values in the Romanian Poetry from Serbia. The immaterial material of the water**

Beside the *word* and the *vegetal symbols*, the *water* is a recurrent element in the poetry of Romanian language from Serbia, translating the reports of the Literary Anthropology with the space where the poets are living – representatives of a collective mentality – they are structured, in fact, on the coordinated double articulated, in two matrix of the word “home”: one articulated in the real space and the other, in the imaginary of the roots more or less distant. Germination and dissolution, life, crossing, death – the water accumulate an essential codification of the inaccessible transgressions to accessible space, accompanying great emotions in connection with the fundamental elements of life, mediating the celest with the earth, the material with the dream.

**Key-words:** water, germination, dissolution, collective mentality, Literary Anthropology

## **Valori matriciale în poezia de limba română din Serbia. Imaterialul material al apei**

Alături de *cuvânt* și de *simbolurile vegetale*, *apa* este un element recurent în poezia de limbă română din Serbia, traducând raporturile antropologiei literare cu spațiul în care poezii – reprezentanți ai unei mentalități colective – trăiesc; ei sunt structurați, de fapt, pe coordonate dublu articulate, în două matrice ale cuvântului „acasă”: una în spațiul concret și alta, cu rădăcini în imaginarul originar, mai mult sau mai puțin îndepărtat. Germinație și disoluție, viață, trecere, moarte – apa acumulează o codificare esențială de la transgresiunea inaccesibilă spre spațiul accesibil, însoțind mari emoții în legătură cu elemente fundamentale ale vieții, mediind relația dintre celest și teluric, dintre material și imaterial.

**Cuvinte-cheie:** apă, germinație, disoluție, mental colectiv, antropologie literară.